

LEEN ROELS

CONNIE

&

ZORBA

8+

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #639
© 2021, Leen Roels
Eerste druk 2021

isbn 978-94-6076-639-8
nur 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any way without written permission from the writer and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit

Mara Aronson
Connie Nijman
Ditte Pelgrom
Redacteur
Ricky Schouten

Typografie en basis lay-out

Connie Nijman
Printwerk
Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42 1097 ct Amsterdam

Connie & Zorba is online te bestellen op:
www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

Personen

Anna
Marthe
Bjarne

Bonny

Chantal
Dokter

1 wo ii

anna MAAAAARTHEEEEEEEEEEE!

We horen geweerschoten, geschreeuw, helikopters en ambulances.

Anna beweegt over de scène als in een oorlogsfilm.

Anna aan Marthe.

Anna aan Marthe.

Anna aan Marthe.

Fuck.

Bjarne, hoort gij mij?

Anna aan basis Bjarne.

Om te melden: Marthe nog steeds niet terecht – OVER.

Ik herhaal: Marthe nog steeds niet terecht – OVER.

bjarne *vanuit de walkietalkie* Nog steeds niets gezien – OVER.

Ik hou u op de hoogte – OVER.

Ik herhaal: ik hou u op de hoogte – OVER.

anna Ge moet da maar één keer zeggen. Mijn oren werken prima! – OVER.

bjarne *vanuit de walkietalkie*

Oké, ik zal het geen twee keer zeggen. Ik herhaal: niets – OVER.

Basis Bjarne moet efkes naar zijn mama. Tot straks, Anna – OVER & OUT.

anna Bjarne?

Bjarne?

Nu niet!

Bjarne, laat mij niet alleen!

MARTHEEEEEEEEE!

Bonny komt op. Zij hangt vast aan een navelstreng.

bonny Problemen, soldaat?

anna Ik ben Marthe kwijt.

Ik vind haar nergens.

Ik zie of hoor haar nergens.

We moeten haar zoeken.

Dit is niet oké.

Ik herhaal: dit is niet oké.

Help mij, Bonny.
bonny Commandant Bonny!
Paniek is een slechte raadgever, soldaat De Wispelaere.
Paniek is een wervelwind in uw hoofd,
een tornado die alles wat ge kent en weet eens flink door elkaar schudt
tot een wirwar, een onontwarbare knoop. Denk maar aan de kleuren,
soldaat.
Een kleur.
anna Rood?
bonny Rood.
anna Geel?
bonny Geel.
anna Blauw?
bonny Inderdaad.
Hoe schoon zij zijn elk apart maar smijt ge ze samen tot één brij dan
krijgt ge zwart, soldaat.
En ziet ge zwart, dan ziet ge niks.
Blinde paniek... heel gevaarlijk, soldaat.
Ik zou dat hier helemaal anders aanpakken.
anna Hoe dan, commandant Bonny?
bonny Eerst en vooral focus!
Wie de weg niet vindt, loopt verloren.
Het is aan ons om terug op dat pad te geraken.
Wij moeten zoeken naar de weg.
anna Ik zoek maar ze blijft weg.
Hopelijk is er haar niets overkomen.
Misschien ligt ze nu ergens wanhopig te roepen: 'Anna, help!'
En niemand die haar hoort.
Misschien is ze een arm kwijt of een been.
bonny Of een oog.
Of een oor.
Ge kunt het weer zo zot niet bedenken vandaag.
anna Het is dan ook een doldwaze dag vandaag, commandant.
Oh nee!
Misschien zijn we te laat en is ze...
bonny Anna, stop!

Focus!

Wanneer hebt ge haar voor het laatst gezien?

anna Vandaag

1 uur

13 minuten

en 24 seconden geleden.

bonny Hoe zag ze eruit toen ge haar voor 't laatst hebt gezien?

Leek ze verward?

Was er iets aan haar te zien?

Iets anders dan anders?

Iets dat u opviel?

anna Iets te veel vragen in één keer, commandant.

bonny Oké.

Wat had ze aan op het moment van haar verdwijning?

Focus, Anna!

anna Rode sokken.

bonny Dat is nu toch geen outfit om echt mee naar buiten te komen.

Ik zou zo 't straat niet durven opgaan.

Dus!

Mijn conclusie is:

die loopt hier ergens in huis rond. Dat kan niet anders.

anna Maar ik heb al overal gezocht.

Haar kant, mijn kant... nergens.

Ergens anders kan ze niet zijn want dan zou ze dat gezegd hebben.

Dat hebben we zo afgesproken.

Anna toont de regels die ze op haar arm heeft geschreven als een tattoo.

Regel 1: Ge zegt altijd waar ge naartoe gaat.

Regel 2: De ander gaat altijd mee.

Regel 2bis: Er zijn uitzonderingen mogelijk op regel 2: 'De ander gaat altijd mee' maar dit moet gebeuren onder wederzijdse toestemming. Met andere woorden, we moeten het alle twee oké vinden als iemand vertrekt.

Regel 3: Ge laat de ander nooit in de steek.

Regel 4: We blijven samen.

bonny Maar Anna...

Die regels ken ik, Annaatje.

Dat zijn... onze... regels.

Bonny toont haar arm waarop de regels ook te zien zijn.

2 fake bonny

Marthe komt kromgebogen op, als in een kramp.

marthe Anna!

Anna!

Ik moet u iets zeggen!

Ik heb een uit...

bonny Ah, kijkt nu!

Als ge van den duivel spreekt.

Soldaat Marthe Van der Snickt... recht van 't front.

Allé, het is te zeggen 'recht'?

Gebukt onder miserie en ellende.

anna Waar waart gij?

Waarom waart gij zolang weg?

Weet gij wel hoelang dat dat heeft geduurd?

Zo lang!

Ik was superongerust.

En bang dat ik u nooit meer ging zien!

Nooit meer.

Weet ge hoe dat voelt?

En ik kon niets doen, eh! Niets.

Niets anders dan wachten.

Wachten, wachten, wachten.

Wacht efkes!

spreekt in walkietalkie Anna aan basis

Anna aan basis

Bjarne?

Marthe is terug.

Ik herhaal: Marthe is terug! – OVER.

bjarne *vanuit de walkietalkie* Oké, ik moet van mijn mama nog even stil blijven staan maar ik kom eraan! – OVER.

anna Over hoelang spreken we?

bjarne *vanuit de walkietalkie* Over vijf minuten – OVER & OUT.

marthe Sorry, Anna.

Ik had het moeten weten.

Ik had het u moeten zeggen maar ik had geen gedacht, geen enkel flauw benulligheid, dat het zo lang duurde.

anna Waarom zijt gij weggegaan?

marthe Ik moest, Anna.

Ik moest zo dringend...

bonny Die zat gewoon op de wc ofwa?

marthe Nadenken.

bonny Gij weet echt niet wat wij allemaal doorstaan hebben. Afgezien, afgewacht, afgezocht, affrontelijk!

anna Maar zo lang?

De klok is al één keer volledig rond geweest en meer.

marthe Oh sorry, Anna, echt waar.

Het was niet mijn bedoeling om u ongerust te maken.

Ik wil u echt geen slecht gevoel geven want als gij u slecht voelt, voel ik mij slecht,

voelt gij u weer slecht en ik mij nog slechter om weer uit te komen bij u die zich er nog het slechtst van al bij voelt. En dat wil ik echt niet.

bonny Geen compassie, eh, Anna.

Het is haar eigen schuld!

Als zij zo graag, zo lang op de wc zit.

Ze heeft er zelf voor gekozen.

Zij kiest om weg te blijven.

anna Dat is ook wel waar.

Anna loopt over naar Bonny.

marthe Wat?

anna Dat dat een keuze is: weggaan...

bonny Weg blijven.

anna Weg blijven.

bonny Zo lang.

anna Zo lang.

Anna loopt over naar Marthe.

anna Hebt ge mij gemist?

marthe Ik heb heel veel aan u gedacht.

anna Dat weet ik maar... gemist?

marthe Ook, ja.

bonny Ik ben dus niet meer nodig?

Laat mij weten als ge nog ne keer iets van plan zijt, soldaat De Wispelaere.

anna Ge weet dat ik alles voor u zou doen.

marthe Dat weet ik.

Gij zoudt de maan uit de hemel plukken,

de sterren verplaatsen,

de zon opblinken en planeten laten fladderen.

Gij zoudt voorbij de wereld gaan en in mijn dromen kruipen.

anna Zoiets.

bonny How!

Er zijn grenzen.

Veel plezier met uw echte namaak-Bonny.

3 nadenken

anna Zeg maar en ik doe het.

Ik heb trouwens al een plan.

marthe Gij hebt altijd een plan.

anna Een man zonder plan is een man die niet veel kan! Doen.

Want is er geen plan, wat moet je dan? Doen.

marthe Erover nadenken?

anna Marthe, Marthe, Marthe.

Altijd denken denken denken.

Terwijl ge zoveel weet.

Ik denk dat ge soms vergeet hoeveel ge weet.

Meer dan dat ge denkt.

marthe Ik weet het niet.

anna Omdat ge twijfelt!

Twijfelen mag, eh, Marthe,

Maar zolang ge twijfelt gaat ge niet vooruit.

Eigenlijk is dat zoals dromen.

Als ge droomt, ziet ge hoe ge vooruit gaat terwijl ge stilstaat.

Daarom is dat ook zo tof.

Daar kunt ge veel kanten mee op.

Ik ga meestal naar zee.

bjarne *door de walkietalkie* Basis aan Anna.

Basis aan Anna.

anna *in de walkietalkie* Bjarne, nu niet.

Als ik aan de zee zit, wil ik niet gebeld worden – OVER.

Ik heb daar een huis, een blauw huis.

Op het strand.

Met een houten pad dat helemaal de zee inloopt.

Nummer vier.

Maar nu sta ik nog hier.

Dat is mijn droom, begrijpt ge?

marthe Ja.

anna Aja, want ge komt soms op bezoek.

marthe Het is lang geleden.

anna Ja, ik heb er wat werk aan gehad.
Ik heb het helemaal geschilderd.
In het wit.
Vroeger was het blauw maar nu wit.
marthe Gelijk de Taj Mahal.
anna En dan komt gij van daar en dan zeg ik: Dag Marthe.
marthe Anna.
anna Kom binnen.
marthe Gho, het komt nu niet zo goed uit.
Is het goed als ik een andere keer...
anna Kom kom kom.
Efkes maar.
Houd uw schoenen maar aan.
Let niet op de rommel.
Zet u.
Doet af.
Iets drinken?
Koekske?
Geen nieuws onder de zon?
Marthe weet niet wat zeggen of doen en wil weggaan.
anna Waar gaat gij naartoe?
marthe Gewoon naar hier.
anna Gaat ge nog verder gaan?
marthe Misschien... een beetje.
anna Ik bedoel... ge gaat niet weggaan of zo.
marthe Nee nee, gewoon, ik ga hier een beetje... zitten. Nadenken.
anna Ah, oké... ik dacht al dat ge mij opnieuw in de steek ging laten.
marthe Nooit!
anna Ik weet het niet, eh, maar zoudt gij niet beter wat minder
nadenken.
marthe Daar moet ik over nadenken.
anna Dat bedoel ik dus, Marthe!
marthe Ik kan toch niet zeggen of iets beter of slechter is zonder
daarover na te denken?
anna Proef het dan!
Ofwel lust ge het en slikt ge het door.

Ofwel spuwt ge het uit.

marthe Maar in de twee gevallen stuurt uw tong in een fractie van een seconde een boodschap naar uw hersenen. Dat is eigenlijk ook nadenken als ge erover nadenkt.

anna Maar dat gaat vooruit.

Dat is duidelijk.

Ja – nee.

Ja – nee.

Ja – nee.

Ja – nee.

Ja – nee.

marthe Maar soms moet ge iets leren eten.

anna Dat duurt dan weer zo lang.

marthe Als iets te lang duurt kunt ge doorzetten of over iets anders beginnen.

anna Wat is eigenlijk de Taj Mahal?

marthe De Taj Mahal is een tempel in India.

Shah Jahan heeft die laten bouwen voor zijn vrouw toen ze gestorven is.

Als een cadeau omdat ze dood is en nu ligt zij daar begraven.

Een groot graf eigenlijk.

Waarom?

anna Marthe, uw hoofd is de Taj Mahal.

Uw mama en papa zijn eigenlijk ook een beetje begraven in uw hoofd.

We worden meegezogen in de fantasie van Anna. De sfeer wordt duister als een graf.

4 verhuis

marthe Elf jaar geleden...

Mijn naam is Marthe Marie Pierre Van der Snickt. Ik ben ondersteboven geboren omdat ik bang was om mijn hoofd te verliezen. Ik ben mijn benen gevolgd en behaalde toch nog een uitzonderlijke apgar-score. Mijn ouders zijn fier en terwijl ik in mijn wiegje lig, streelt mijn moeder mijn hoofd. Ze draagt een lange witte schort. Ik probeer steeds de knopen van de schort te pakken om te zien wat ze eronder draagt. Dat noemen ze grijpreflex. Ze verstaan niet wat ik wil zeggen.

Een jaar later...

Ik stap en kan niet blijven staan. Alsof mijn benen zeggen dat ik vooruit moet gaan. Ik weet niet waarnaartoe maar ik volg ze. Ik ben een ontdekkingsreiziger en ontdek dat er muren bestaan. Het botsen doet pijn maar daardoor weet ik dat ik de andere kant op moet gaan. Ik voel mij het balletje van de flipperkast en ik wil niet verliezen.

Een jaar later...

Ik spreek al in volzinnen en kan al drie woorden schrijven: elektromagnetisme, fluxcompressie en Great Barrier Reef. We wonen nu aan de andere kant van de wereld. Het lijkt alsof de wereld geen muren heeft en ik vraag me af of er wel nog iets verder bestaat dan de andere kant van de wereld. Of heet dat dan terugkeren?

Een jaar later...

Ik denk niet dat we bijna thuis zijn en soms duurt de tijd lang. Ik wacht maar ik weet niet waarop ik wacht. Ik schrijf het Chinees alfabet in spiegelschrift als ik mij verveel.

Een jaar later...

Mijn ouders spreken over verhuizen terwijl de dozen van onze vorige verhuis nog niet eens waren uitgepakt. Ik geloofde toen dat huizen gemaakt waren van karton. Mijn knuffel heb ik allang niet meer gezien. Ik heb wel een doos waarop staat: 'Knuffels'. Die doos staat naast mijn bed maar is stevig dichtgeplakt.

Een jaar later...

Mijn ouders mogen naar een nieuw laboratorium in Noorwegen. Ik ben 5 en we verhuizen voor de vijfde keer. Ik ben als eerste klaar want ik wil naar de kerstman.

Een jaar later...

De kerstman heb ik niet gezien dus we vertrekken. Ik weet niet of ik iets moet geloven als ik het niet heb gezien. Mijn ouders zeggen van wel en noemen het 'moleculen'. Voor de rest hebben ze weinig tijd. We zijn in India en ik ga zelf op verkenning. Ik wandel naar de Taj Mahal en krijg van een verkoper – die even oud is als ik – een bol met de tempel in. In ruil geef ik mijn collectie magneten.

Een jaar later...

We zijn alweer onderweg naar alweer een nieuwe plek. Ik ben kwaad want mijn doos met breek-bare spullen is van de verhuiswagen gevallen. De bol van de Taj Mahal is kapot maar mijn tempel heeft het overleefd. Mijn ouders krijgen telefoon dat ze de Internationaler Preis für 'Die Natur und Magnetismus' hebben gewonnen. We keren om en gaan naar Duitsland. Mijn ouders zijn fier en zuchten van geluk.

Een jaar later...

Mijn ouders zeggen dat ze het rustiger aan gaan doen maar dragen nog steeds hun lange witte schorten. Ik denk diep na over wat dat betekent. Mijn gedachten botsen tegen mijn hersenpan en weten niet waarnaartoe. Soms loop ik verloren maar mijn ouders weten wat ze doen.

Een jaar later...

Mijn ouders maken in hun laboratorium één vergissing. Eén vergeetachtigheid. Eén seconde waarin de boel ontploft. Ik verhuis naar het huis van meneer en mevrouw De Wispelaere.

Scène 4 eindigt met een ontploffing...

5 rondleiding

We keren terug in de tijd. De meisjes staan onwennig voor het eerst in Anna's kamer.

anna Hey.

Dus... gij zijt Marthe.

En gij komt nu hier wonen.

Dat lijkt mij een goed plan.

Ik weet het ook van uw ouders dus ik zal daar zeker rekening mee houden.

Spannend.

Zijt gij een beetje bang?

marthe Nee.

anna Ik wel. Ik had iets voorbereid.

Doet ge mee?

Oké. Ogen dicht.

Anna begeleidt Marthe voorzichtig naar voor, de kamer in.

Welkom!

Ge moogt uw ogen opendoen!

Ik zal u een rondleiding geven.

Even wegwijs maken zodat ge weet waar ge naartoe moet.

Goed?

Ah, dit gaat ge nodig hebben!

Anna geeft een walkietalkie aan Marthe.

Heel belangrijk!

Levensnoodzakelijk!

marthe Wanneer?

anna Dat zult ge wel merken als het zover is.

Ik heb hier ook een plan.

Welke kant kiest ge?

Links?

Ah!

Toevallig, dat is mijn kant!

Dat zijn dan 5 stappen.

Tadaaaaaaaa!

Lift of trap?
marthe Trap.
anna Oké want we moeten naar beneden.
Kunt ge het zien?
Onder mijn bed.
Mijn boek over wereldoorlog twee.
Een superspannend boek vol mooie foto's.
Ow, pas op!
Andere kant, onder mijn kast.
Daar ligt mijn mes.
marthe Waarvoor hebt gij een mes?
anna Om de hoofden af te snijden.
Het komt uit de tijd van de Franse Revolutie.
Maar niet verder vertellen, eh.
Mijn ouders mogen dat niet weten, anders ben ik het kwijt.
Voor het speciale deel nemen we de lift naar boven.
Gij moogt op de knop duwen.
bjarne *vanuit de walkietalkie* Bjarne aan Anna.
anna *in de walkietalkie* Bjarne, ik ben nu bezig.
bjarne *vanuit de walkietalkie* Is ze daar al?
anna *in de walkietalkie* Ja. Het is een toffe.
bjarne *vanuit de walkietalkie* Zijt ge bezig met de rondleiding?
anna *in de walkietalkie* Ja, we gaan net beginnen aan het speciale deel.
bjarne *vanuit de walkietalkie* Ow, sorry, nee, doe maar voort.
anna *in de walkietalkie* Oké.
bjarne *vanuit de walkietalkie* Oké, tot subiet!
anna *in de walkietalkie* OVER AND OUT.
marthe Wie was dat?
anna Daar vertel ik u later meer over maar zijn papa is ook dood.
Want nu moet ik u iets heel speciaals laten zien.
Anna toont een grote glazen pot met 'vruchtwater'.
Hier heb ik nog ingezeten.
Samen met Bonny.
Dit was natuurlijk veel over mezelf omdat dit ook mijn kant is.
Maar dan is het tijd om uw kant van de kamer te tonen... spannend, eh!
Klaar?

Tadaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa.
Zoals u ziet is dit een opvallend grotere kamer.
Ik wist niet hoeveel plaats gij wou hebben.
Ik hoop dat het groot genoeg is.
Ik kan altijd nog een stukje afgeven van mijn kant.
Ik kan opschuiven of ik kan mij heel klein maken.
Als ge dat wilt?
Er zijn veel mogelijkheden.
Dus zeg maar en ik breng het in orde.
Zolang gij u maar goed voelt.
Of beter dan goed.
Een best zou tof zijn.
Is alles oké?
marthe Dus... wij zijn nu zussen.
anna Jep!
Wij zijn zussen.
marthe En... hoe lang mag ik blijven?
anna Altijd!
'Altijd' klinkt als een echo na.

6 opera viswinkel

De meisjes dansen.

Bjarne komt op. Een jongen met enorme laarzen en een vlag van de visclub.

anna en marthe *wisselen elkaar af in het spreken* 'BJARNE SMIDTS'
Zoon van

is een jongen

van het mannelijke geslacht

ook wel gekend onder de roepnaam: Basis Bjarne.

Basis Bjarne bevindt zich aan de overkant van de straat.

Hij woont in de Sportvisser.

Dat is een viswinkel.

Een levenderviswinkel.

Met echte vissen en hengels.

En maden!

Maden hebben een speciale geur en alle kleren van Bjarne ruiken naar levenderviswinkel.

Dus wij kunnen eigenlijk ruiken dat Bjarne komt.

Ruiken is een belangrijk zintuig.

En over zintuigen gesproken...

Dit laat ons maadloos, euh, naadloos, overgaan naar het volgende onderdeel van Bjarne Smidts,

namelijk 'de speciale kenmerken'.

Hoe herken je een Bjarne Smidts?

Hij heeft halflang bruin haar.

Op slechte dagen meet hij 178 centimeter en op goede bijna 200 centimeter wat ons op een gemiddelde brengt van 1m 89 cm wat ook niet slecht is.

Er is iets met zijn tanden MAAR het kenmerk onder de kenmerken is toch wel zijn bijzondere slechtziendheid. Bjarne is blind.

Hij kent de weg naar hier blindelings maar we moeten toch wat voorzichtig zijn.

Anna en Marthe begeleiden Bjarne met alle voorzichtigheid naar voor.

Bjarne volgt alsof hij een massa water moet trotseren.

anna Oei, staat het water al zo hoog bij jullie?

Is uw mama nog altijd niet gestopt met wenen?

bjarne Het wordt erger en erger.

Ze jammert in woorden en haar tranen zingen...

Bjarne begint te zingen.

OPERA VISWINKEL

Hoe hoe hoe lang nog

Hoe hoe hoe lang nog dit

Hoe lang no-o-o-g dat

Ik heb het gehad

Met al dat nat

Van tranen en die schrijerij van mij

owei owei owei

Wa-ah-anneer word ik weer blij

Ik word zo moe

Zo moe boehoe

Zelfs met mijn ogen toe

Blijft veel verdriet in mij.

Anna en Marthe zingen vol overgave mee.

Het beeld dat ze maken, doet denken aan de Franse Revolutie.

O-o-o-och

Laat het dan zo zijn

Het doet gewoon te veel pijn

Ai-wee

Boe-hoe

Wei-hei

Wij – hij

Het is nu wij en hij

En hij, mijne Frans, is niet meer, eh, jongen

Hij is niet meer

En hij komt niet meer ook

't Is triestig, eh, jongen – ik weet het

Moeten ons herpakken, eh, jongen – ik weet het
Hoe is 't met u mijne jongen – ik weet het
't Zal vandaag nog nie lukken bij mij
Laat het rolluik maar beneden
En hangt maar op de deur 'gesloten'
Da's nie goed, eh, jongen – ik weet het
We zullen zien of het morgen gaat.

Enkel Anna en Marthe parlando...

Sta ne keer stil mijne jongen
Ja sta nog ne keer stil
Zo
Zo gelijk ge staat want ge staat zo schoon
Twee druppels water zijne pa
Schoon
Moogt weer bewegen jongen
Moogt dat doen
Dag Frans.

7 connie & zorba

bjarne Ben ik te vroeg op tijd of te laat?

Ik ben echt zo snel mogelijk gekomen maar ik zat vast... allé stil.

Ik zat vast stil.

Nee, ik zat zeker stil.

Ik moet stilzitten of staan.

Omdat ik zo op mijn vader lijk.

Frans Smidts.

Anna en Marthe kennen deze woorden van Bjarne inmiddels uit het hoofd. Ze lippen mee en beelden uit.

Nen boom van ne vent.

Gespierd als superman.

Ooit eens ne karper van 58 kilo gevangen.

Het record staat op 60 kilo.

De top onder de vissers.

De hengelheld onder de hengelaars.

De trots van de club, mag ik wel zeggen.

Hij zei altijd...

anna en marthe Bjarneken!

bjarne Ah, oké, ik moet afronden...

Zijn er nog vragen?

Anna en Marthe steken hun vinger in de lucht en gaan elk langs een kant van Bjarne staan.

anna Moogt gij dan iets zeggen als ge zo moet stilzitten?

bjarne Ik mag ook wel iets zeggen, hoor, als ik daar dan sta als mijn vader.

Het is dus niet stil van: 'Ssssht stil, zwijgen'.

Nee, ik mag praten maar ik moet stilstaan.

Dus niet bewegen.

Anna en Marthe staan stil alsof het beeld op pauze werd gezet. Bjarne wringt zich van tussen de meisjes. Hij haalt Connie & Zorba. We horen Bjarne tegen Connie & Zorba praten. Daarna wringt hij zich opnieuw tussen de meisjes.

Ik heb iets bij voor jullie.

Zijt ge klaar?

Anna en Marthe worden wakker uit de freeze-houding.

Viswinkel Smidts presenteert met gepaste trots:

Het onafscheidelijke duo.

Het onbreekbaar paar.

Het onwaarschijnlijke tweetal.

Connie & Zorba!

Bjarne begeleidt twee gigantische imaginaire vissen de scène op.

anna en marthe Woooow.

anna Oh, Connie en Zorba.

Dag Connie.

bjarne Nee, dat is Zorba.

anna Hoe kunt gij nu weten tegen wie dat ik bezig was... ge ziet niks.

bjarne Juist daarom.

Ik zie niets maar daardoor werkt de rest beter.

En ik hoorde Connie zeggen: 'Dat is Zorba.'

anna Wow.

bjarne Ge moet maar ne keer proberen.

anna Ik heb iets gehoord! Ik heb iets gehoord!

Ze zijn echt schoon.

bjarne Ik heb ze van onze pa gekregen.

Maar ze zijn niet meer veilig thuis.

Goudvissen zijn zoetwatervissen en die kunnen niet tegen het zout van mijn mama haar tranen. Weet ge trouwens dat vissen kunnen verdrinken?

Ze ademen met hun kieuwen en als er daar iets mee is... *sterfgeluid* is het gedaan en verdrinken ze. Dat is bijna niet te geloven, eh.

anna Wat?

bjarne Ja.

anna Nee.

bjarne Ja, zo gaat dat.

anna Dat mag niet.

bjarne Geen paniek!

Ze zijn er toch.

anna Waarom begint gij daar dan over?

Nu voelt het alsof ze er niet meer zijn terwijl ze er wel zijn.

bjarne Geen zorgen!

Ik kan u een pomp aan d'hand doen.

Een Mineral Oxygen Pro Aqua Fish Air System.

Het beste van het beste.

Drie jaar garantie.

Ik kan daar voor zorgen.

Geef maar een belleke.

anna Oké.

bjarne Connie en Zorba... ik ben er 100 procent zeker van dat jullie hier ne goeien thuis gaan hebben.

marthe Waarom?

Waarom zijt gij zo zeker?

Zoooo honderd procent zeker dat die hier ne goeien thuis gaan hebben?

Dat kan toch niet.

Niets is ooit 100 procent.

Neem nu een batterij.

Ge laadt die op en ge denkt:

Oh, die is volledig opgeladen.

100 procent.

Nee, nee, nee!

Want van zodra ge die uit het stopcontact haalt, verdwijnt er onmiddellijk een minibeetje batterij.

Niets is volledig.

Niets is compleet.

Niets is het beste.

Dat is onmogelijk.

Er is altijd wel iets dat verloren gaat.

Hoe klein ook.

En wat als wij zo een kleine fout begaan?

Eén vergissing?

Een minibeetje dat we efkes niet goed opletten? Misschien moeten we daar toch eens over nadenken, Anna.

bjarne Oei... ja.

Als het niet oké is dan pak ik ze maar weer mee naar huis.

Alhoewel... het zijn echt wel zoetwatervissen en die kunnen echt niet tegen het zout van mijn mama haar tranen.

anna Ik denk er niet aan!
Soms moet ge gewoon doen en springen.
En vooral tegen uzelf heel veel zeggen dat alles goed komt.
Want als ge dat niet zegt dan komt het ook niet goed.
Bij elke keer dat ge het zegt, groeit uw kans dat alles goed komt.
Daarom moet ge het zeggen en liefst zoveel mogelijk.
Ook al wilt ge niet.
Soms moet ge liegen tegen uw eigen.
marthe Connie en Zorba blijven hier.
We gaan er goed voor zorgen.
Het komt allemaal wel in orde.
ALLES KOMT GOED,
hé, Zorba?
anna Zegt hij iets?
bjarne Hij?
Zorba is een meiske.
Een vissin.
Connie is een manneke.
Ik wou eigenlijk twee vissinnen maar da kon nie... vandaar Connie.
anna Ow, sorry, Zorba.

8 training

Anna zoekt toenadering tot de vissen. Ze probeert ze te aaien. We zien in beeld een ontmoeting tussen Anna en Connie & Zorba. Marthe is wat onwennig maar doet mee. Een spel van trekken en afstoten, toenadering zoeken en verliezen. Van nieuwsgierigheid en angst die wordt overwonnen. Bjarne toont hen trucjes. Hij laat de vissen tussen hun benen zwemmen en over het publiek vliegen. Tot het uit de hand begint te lopen. Bjarne fluit de vissen ter orde. Als de rust is teruggekeerd, geeft hij de fakkel door aan Anna. Zij krijgt het trainingsfluitje om de hals. Anna wordt alleen gelaten met de vissen. Ze lijkt het niet te merken dat ze alleen is. Ze is blij. Ze verdwijnt samen met Connie & Zorba.

9 bonny

Anna en Bonny kruipen in het donker naar voor.

bonny Het is langs hier.

anna Langs waar?

bonny Hier.

anna Zo donker.

bonny Volg mij gewoon.

anna Waar zijt ge?

bonny Hier.

Wedstrijdje?

anna Zot!

Ik zie niks.

Zijt ge zeker dat het langs hier is?

Ik geraak hier niet door.

bonny Maakt u smal.

anna Ik zit vast.

bonny Anna alstublieft, doe voort!

Ze verwachten ons.

anna Ik ga hier sowieso een trauma aan overhouden.

in het licht...

bonny Dit is het moment, Annaatje.

Negen maanden geoefend en nu is het onze moment.

We gaan schitteren, sis.

We moeten gaan.

anna Spannend.

bonny Kijkt nog ene keer achter u.

De laatste keer.

En dan in rechte lijn vooruit.

anna Ik ben toch een beetje bang.

bonny Tututut.

Adem, focus en gaan.

Regel vier.

anna We blijven samen.

bonny Altijd.

Geboortedans. Ineens voelt Bonny dat ze aan haar navelstreng wordt teruggetrokken.

anna Bonny?

Wat gebeurt er?

Waar gaat ge naartoe?

bonny Zwemmen, Anna, zwemmen!

anna Ik wil niet!

bonny Zwemmen, Anna!

anna Laat mij niet alleen!

Bonny!

Anna wordt geboren. Ze staat paraat als soldaat.

10 dokter guillotin

anna Connie?

Zorba?

Paraat, soldaat?

Rechte rug.

Vin in eerste positie, tweede, derde, vierde, vijfde. (*balletposes*)

En ter plaatse... rust.

marthe Anna?

anna Ik luister.

Connie, Zorba, jullie mogen beschikken.

Hou mij op de hoogte mocht er iets speciaals gebeuren.

tegen Marthe Ze luisteren al goed, eh!

marthe Ik moet u iets zeggen.

anna Ik ben één en al oor, soldaat Van der Snickt.

marthe Kent ge dat?

anna Wat?

marthe Wel...

Van die gedachten.

anna Zijt ge weer aan het denken, Marthe?

Ah, soldaat Smidts, daar zijt ge!

bjarne Excuseer, soldaat De Wispelaere, ben ik te vroeg op tijd of te laat?

anna Te laat, Smidts!

Ge hebt de balletles gemist.

bjarne Wat is er met Marthe?

anna Soldaat Van der Snickt is aan het denken, Smidts.

bjarne Dat wordt precies erger en erger.

marthe Maar kent ge dat?

Die gedachten die vanuit uw hoofd naar beneden lopen omdat ze langs boven niet meer weg kunnen. Kent ge dat?

anna Altijd die gedachten.

Ik denk dat de tijd is aangebroken dat we er de dokter bijhalen om u van alles te verlossen. Dokter?

Anna beslist dat Bjarne Dokter Guillotin is en begeleidt hem naar de

slachtbank. Bjarne stapt mee in haar fantasie terwijl Marthe onwennig toekijkt.

marthe Die gedachten die zich tegen de hersenpan smijten en zich als een echo eindeloos, onhoorbaar bijna, herhalen.

dokter guillotin Herhaling inderdaad... een zeer vaak voorkomend verschijnsel in het hoofd.

Excuseer, ik was nog even bezig met een patiënt.

Dokter Guillaume Guillotin, aangenaam.

Ik ben al een tijdje bezig met onderzoek wat betreft het hoofd en op een dag werd ik wakker en ik dacht: als ik al die hoofden eens zou verzamelen, al die breintjes, al die herinneringen, al die kronkels en stromen dan zal ik ooit in staat zijn om alles en iedereen te begrijpen. Het opperhoofd als het ware.

Ik heb intussen een uitgebreide verzameling hoofden en voor wie mogelijks geïnteresseerd zou zijn:

het enige wat je moet doen, is gaan liggen, oogjes toe, tot drie tellen en TSJAKKA.

Anna – als een soort doktersassistent – geeft dokter Guillotin haar mes van de Franse Revolutie waarna ze Marthe begeleidt naar de slachtbank. Ze maakt de hals bloot van Marthe, klaar om afgehakt te worden.

Een supersnelle techniek. Dat moet ook supersnel gaan want anders hebben de mensen veel te veel tijd om hun hoofd leeg te maken. Het hoofd moet liefst zo vol mogelijk zijn. Vol en zwaar. Maar dit is voorwaar een prachtexemplaar!

3-2-1...

marthe Stop!

Marthe verbreekt de fantasiescène. Bjarne schrikt zo erg dat hij zich verstopt.

Dus die gedachten...

Die zullen op een bepaald moment als een brok naar beneden zakken om dan langs uw mond in woorden naar buiten te schieten en die woorden...

anna Marthe?

Gaat dit weer over dat ik eerst moet nadenken voordat ik iets zeg?

Want dat doe ik dus echt wel, hoor, Marthe.

Ik heb trouwens een plan!
marthe Maar Anna, ik probeer u iets te zeggen.
anna Een fantastisch plan!
marthe Maar...
anna Echt een heel erg fantastisch plan.
2bis?
marthe Oké.
anna Niet weggaan!
Anna spurt de scène af.

11 brieven

Er valt een brief uit de lucht. Marthe leest hem voor.

marthe Beste,

Bij deze willen wij u graag uitnodigen voor de opening van de International School for Magnetism and Electricity. De oprichting kwam tot stand door het uitstekende werk van uw ouders.

Naar aanleiding van uw schitterende resultaten zouden wij u graag volgend schooljaar verwelkomen om aan onze school les te volgen.

bjarne Euh...

Ik heb het gevoel dat ik ondanks mijn handicap, daar zijnde mijn enorme slechtziendheid, toch getuige ben van iets intiems waar ik geen zaken mee heb en bij deze wil ik mijn aanwezigheid toch duidelijk maken ondanks het feit dat ik mij niet echt wil tonen omdat de situatie dan nog gênanter wordt dan ze nu al is.

...

Ge hebt post.

marthe Oh, reclame.

bjarne Wilt ge elektricien worden?

marthe Nee.

Hebt ge iets gehoord?

bjarne Nee.

Niets.

Allé, echt weinig.

Amper een paar dingen.

Kleinigheden.

Eigenlijk ben ik het al vergeten.

marthe Wat weet ge nog?

bjarne Gho...

marthe Wel?

bjarne Alleen

'Beste'.

En

'Bij deze willen wij u graag uitnodigen...'

Voilà.

‘... voor de opening van de International School for Magnetism and Electricity. De oprichting kwam tot stand door het uitstekende werk van uw ouders.’

Of zoiets.

Ik ben echt niet zeker, hoor.

Het kan ook iets compleet anders zijn geweest.

‘Naar aanleiding van uw schitterende resultaten zouden wij u graag volgend schooljaar verwelkomen om aan onze school les te volgen.’

Wat gaat ge doen?

marthe Wat?

bjarne Gaat ge weg?

12 poging tot spreken

Anna komt op in complete vissentrainersoutfit.

anna En?

Hebt ge er zin in?

Het is zover.

Wat denkt ge?

Spannend, eh!

Ik moet nog een paar dingen in orde brengen.

Hier blijven, eh.

bjarne Weet ge dat vissen heel goed kunnen onthouden?

Ze worden ook wel de olifanten van de zee genoemd.

marthe Nee, dat is niet waar.

Die kunnen maar drie seconden iets onthouden.

bjarne Nee, nee, dat is niet waar!

Goudvissen kunnen veel onthouden!

Bijvoorbeeld de weg.

Steekt die in een labyrint en die vinden hun weg EN die weten dat de volgende keer.

marthe Naar mijn weten slechts drie seconden!

bjarne Of klokkezen... kunnen die ook naar 't schijnt.

Of eerlijk zijn tegen hun vriendin.

Smijt het eruit.

marthe Drie seconden!

bjarne 3-2-1.

anna KLAAR!

Ik heb iets voorbereid.

Doet ge mee?

marthe Ja.

anna Dag Monique, mijn naam is Dorothee, de nieuwe vissentrainer. Dit is uw emmer. Dan kunnen we eraan beginnen. De grote show met aan de micro:

Anthony!

Ze stappen allen in Anna's fantasie. Marthe wordt Monique en Bjarne speelt Anthony.

De vissenshow kan beginnen.

13 showtime

anthony Dames en heren,

Jongens en meisjes,

Welkom in ons prachtige aquarium!

Vandaag nemen wij u mee op een doldwaze tocht langsheen de wonderen van de oceaan.

Mag ik om te beginnen een warm applaus voor onze twee vissenverzorgsters:

Monique en Dorothee.

Zo dadelijk zullen zij onze showdieren van achter de algen naar het centrale podium begeleiden.

Jawel, en hier zijn ze al!

Recht over ons kiezelpad.

De sterren van de bokaal.

Onze twee goudvissen

Connie & Zorba!

Geef ze een groot applaus!

Goudvissen zijn zoetwatervissen.

Ze kunnen alleen leven in water met een zoutgehalte van minder dan 1,05 procent.

Het zijn bovendien echte groepsdieren.

Een goudvis die alleen leeft, sterft meestal binnen de 24 uur.

Verder hebben ze een enorm goed ontwikkeld geheugen.

Goudvissen worden om die reden ook wel eens de OLIFANTEN VAN DE ZEE genoemd.

We zien nu enkele gymnastische oefeningen.

Oei, maar wat gebeurt er?

Connie bijt trainster Dorothee.

Hier gaat het eventjes mis, dames en heren. Dat was een verrassende aanval.

Gelukkig komt alles goed en schiet trainster Monique te hulp.

Anna weigert de hulp van Marthe. Ze maken kort ruzie.

Meisjes!

Doen we voort?

We zien de vissen nu grote cirkels zwemmen in het grote bassin terwijl trainster Dorothée zich klaarmaakt voor de grande finale: de salto mortale!

14 tattoo

anna Hoe goed was dat!

Marthe, Bjarne, Monique, Anthony, Connie, Zorba en allen hier aanwezig.

Mijn oprechte dank!

Echt waar!

Dit was echt top!

Dit wil ik nooit vergeten!

Nooit ofte nooit ofte nimmermeer!

Altijd!

Forever and ever!

Misschien moeten we een tattoo laten zetten!

marthe Wat?

bjarne Een tattoo.

anna Ja, een tattoo!

Zo kunnen we elkaar nooit vergeten en gaan we dit voor altijd onthouden.

Gelijk wanneer.

Gelijk wat.

Een tattoo... dat is voor altijd.

Zoals jij en jij en...

bjarne Moet ge dat niet eerst eens deftig testen?

anna Ja, dat is ook waar eigenlijk.

Goed idee.

Anna spurt af en komt op met een boor-machine.

Ge gaat dat maar een klein beetje voelen.

marthe Denkt ge dat...

anna Stop met denken, Marthe.

Gewoon doen!

En jij, Bjarne,

denkt aan iets moois.
Denk aan iets moois.
Denken is zien in uw hoofd.
De meisjes gaan af.
We horen hen zoeken in een gereedschapskoffer. Bjarne blijft bang achter.
bjarne Een luchtballon.
Komaan, Bjarne.
Denkt gewoon aan de luchtballon.
Een mooie rode luchtballon.
Het werkt niet.
Ik weet het toch niet goed, hoor.
Ik ben toch een beetje bang.
Mijn mama zegt altijd:
'Paniek is een slechte raadgever.
Als de enige reden om iets niet te doen angst is, dan moet ge het toch doen.'
Maar ik luister niet altijd naar haar.
Zij luistert ook niet naar mij.
Zo staan we gelijk.
Sinds mijne papa verdronken is, kan ze alleen nog maar huilen.
Tranen tranen, eerst emmers vol.
Maar stillekesaan staat heel ons huis onder water.
Ik heb schrik dat wij ook gaan verdrinken.
Ik moet laarzen dragen omdat anders mijn schoenen heel de tijd nat worden.
En ik ben zo zot van sportschoenen.
Van die spierwitte waar ge niets op ziet.
Maar dat gaat niet.
'Het gaat niet.'
Ik weet het!
Alle goudvissen zullen doodgaan als ze niet op tijd stopt.
Goudvissen zijn zoetwatervissen...
Ik heb duizend keer gevraagd of ze niet kon stoppen maar ze luistert niet.
Dat doet pijn.

Iemand de hele tijd zien wenen.

Blijkbaar kan ik er niets aan doen...

Ik ben niet het probleem.

Ik weet het.

Er verschijnt een doktersfiguur.

dokter Bjarneken, zeg mij eens wat je ziet.

bjarne Een poes.

dokter En nu?

bjarne Een tafel.

dokter En nu?

bjarne Een luchtballon.

De doktersfiguur verdwijnt.

Toen heb ik besloten om niet meer te zien.

Ik kon het gewoon niet meer.

Het laatste dat ik op dat medisch onderzoek heb gezien was ne luchtballon.

Een prachtige rode luchtballon die over groene velden vloog.

Ik had nog nooit zoiets schoons gezien.

Ik heb mijn ogen meegegeven met die ballon omdat dat was wat ik wou bewaren.

Anna en Marthe komen op. Anna heeft een boormachine in de hand.

anna En hebt ge iets gevonden?

bjarne Ja.

marthe Oké, denk daar goed aan dan gaan we eens proberen.

Aja!

Wat wilt ge eigenlijk dat we erop zetten?

bjarne Gho, euh...

anna Het eerste wat ge denkt.

bjarne Euh.

marthe Niet nadenken.

bjarne Dat moet gij juist zeggen!

anna Nu!

bjarne Ne karper.

anna Djeezes.

Doet gij maar.

De boormachine wordt bij elke zin in de ander zijn handen geduwd.

marthe Ik?

Ik kan niet tekenen.

anna Doe iets.

Dat is toch gewoon een vis.

Twee boogskes en een streepke.

marthe Twee boogskes en een streepke?

anna Marthe, ge zijt slim genoeg.

Doe nu niet alsof ge mij niet begrijpt.

marthe Hier!

Doet gij het dan.

Twee boogskes en een streepke.

bjarne Een karper heeft eigenlijk ook vier baarddraden

twee korte op de bovenlip

twee lange in de mondhoeken

en de lange rugvin met zeer sterke eerste vinstralen.

marthe De karper staat ook voor de wijsheid in China, het symbool van...

anna Ok! Ik probeer dat gewoon.

bjarne Aaaaauw, jong!

MARTHE!

ANNA!

Wat hebt ge gedaan!

anna Seg, zoveel pijn kan dat toch niet doen.

bjarne En?

Is het schoon?

marthe Mjoa.

Het heeft iets van een open wonde.

bjarne Open ofwa?

marthe Gene paniek!

Wanneer een wonde ontstaat, start een complex reparatieproces om het beschadigde weefsel snel te herstellen. Desinfecteren heeft geen zin.

Het vuil maakt het antisepticum inactief.

bjarne Marthe, ik versta u niet.

anna Ik versta u ook niet.

marthe Maar Anna, wij zijn zussen.

Marthe helpt Bjarne af.

anna Ja, ga maar, ja.
Vertrek maar.
Ik blijf wel alleen.
Er moet hier toch één iemand het hoofd koel houden.
Ik ben daar speciaal voor opgeleid
Een jarenlange training in het alleen-zijn.
Dus laat mij maar.
Ik weet wat ik doe.
Soldaat De Wispelaere overleeft het wel.
Ik kan dat.
Ik kan dat... niet.
Bonny?
Bonny?
Waar zijt ge?
Ik mis u.
Anna maakt zich klein als een foetus. Ze is alleen in haar kamer.

15 poortwachter

ontsnappingspoging Bonny

bonny Anna, psssst, ik ben hier.

chantal Ela! Wat gebeurt er hier?

Excuseert madammeke.

Mogen wij efkes uw papieren zien?

Hebt u uw boorddocumenten bij?

Ah! Bonny De Wispelaere!

Ja, sorry, maar ik mag u niet laten gaan.

bonny Maar allé, Chantal, ik moet echt gaan.

Ze hebben mij nodig.

Dat ziet ge toch.

Laat mij nu toch voor ene keer gaan!

chantal Oei oei oei madammeke, verzet, dat kunnen wij hier niet goedkeuren. Excuseer maar ik doe ook maar gewoon mijn job.

Ik kan ook niet meer zeggen dan dat departement uterus mij doorgeeft.

Allé, da moet ge begrijpen.

Wij staan paraat als het om veiligheid gaat!

En voor de rest volgen wij ook maar gewoon de wetten van de natuur.

Daar kunnen wij niet boven.

Als die mannen iets beslissen dan valt daar niks aan te veranderen.

Of dat ge nu voor of tegen zijt. Maar soit, we moeten wij volgen.

En ik zeg het – zeg het nu niet voort, eh – van mij zoudt gij misschien wel – allé – mogen ‘gaan’ maar met die mannen wil ik geen ambras.

Nee, sorry, wij hebben al problemen genoeg op den bureau.

Weet gij, madammeke, maandelijks zitten wij wel ne keer in de problemen.

Dus ge verstaat... wij kunnen dat er echt niet bij pakken.

We moeten ergens een lijn trekken.

bonny En als ik er nu eens overga?

Ik geef u wa moederkoek...

chantal Dat klinkt als chantage.

bonny Moa, chantage, Chantal...

chantal Kalm, madammeke, ik denk dat we ons nu vooral rustig houden

in het belang van ons allemaal hier.

Wij gaan dat toch moeten doorgeven.

Oei oei oei, wat zie ik hier?

Ja maar ja, dat is al niet meer den eerste keer!

Vorige feiten reeds gepleegd:

- Het zich gewelddadig vastklampen aan de slijmvliezen.
- Overdreven snelheid aan het knooppunt van den Ovary.
- Het negeren van de lichten op de baan richting Trompe de Fallope.
- Opzettelijke obstructie bij andere weggebruikers.
- Smaad aan de verantwoordelijken van dienst.

Ik kan u onder geen enkel beding laten gaan.

Nog een prettige dag!

Bonny wordt teruggetrokken aan haar navelstreng. Ze geeft de moed op. Ze maakt zich klein als een foetus en gaat liggen.

16 worsteling

anna Zorba, AAH, laat mij gerust!

Stop met duwen.

Ik heb geen zin.

Connie, rustig!

Maar stop ermee!

Blijf nu eens kalm.

Ter plaatse rust!

Focus.

Efkes diep in en uit ademen.

In en uit.

In en uit.

Pfff... 'wij zijn zussen'.

Nee, wij zijn zussen.

Dat is niet hetzelfde.

Ze zei het anders, anders dan dat ik het nu zeg: we zijn zussen.

Ik weet niet goed hoe ik het moet uitleggen maar ik wist zeker dat ik iets anders bedoelde.

Het was echt niet hetzelfde.

En ik weet wel 'wij zijn zussen' zijn dezelfde woorden als 'wij zijn zussen' maar het verschil is vanwaar ze komen, waar ze zijn ontstaan. En ik kan misschien niet precies zeggen waar maar ik was heel erg teleurgesteld toen ze zei: 'Wij zijn zussen'. Het ging te gemakkelijk.

Ze dacht niet na.

Ik... ik denk echt wel na voor ik iets zeg.

Ik bedenk de woorden, voel ze, beleef ze, kneed ze, wik ze, weeg ze... voor ze uit mijn mond komen. Vandaar dat ik soms iets niet zeg omdat ze ergens onderweg blijven steken zijn. En soms denken mensen dan dat ik niets te zeggen heb of dat ik niet weet wat zeggen... Ik krijg het niet uitgelegd maar ergens onderweg loopt het fout of worden ze te zwaar of te moeilijk of onuitspreekbaar mooi. En dat is het moment waarop ik meestal moet huilen.

En het ergste wat iemand dan kan vragen, is 'Wat scheelt er?' Want ik zal nooit kunnen antwoorden.

Maar ja, het is nu gedaan.
Het is over and out.
Finito.
For ever and ever.
Ik kan het wel.
Ik heb het al eens 1 uur, 13 minuten en 24 seconden uitgehouden.
Wat niet slecht is!
Maar nu duurt het toch wel al lang.
Misschien moeten we ze toch eens gaan zoeken.
Misschien ligt ze wel ergens te roepen: 'Anna, help!' en niemand die haar hoort.
Connie!
Zorba!
Het is aan ons om terug op het pad te geraken.
2BIS!

17 not in the house

anna Anna aan commandant Bonny.

Anna aan commandant Bonny.

We schakelen over naar plan B.

Ik herhaal: plan B.

bonny Annaatje

nu efkes niet.

Bonny babe is niet in the house!

Anna trekt aan de navelstreng...

bonny Nee, Anna.

Nu niet!

Laat los.

Laat echt los.

anna Hebt ge liever dat ik wegga?

bonny Wrijf het er nog eens in.

anna Wat?

bonny Da gij kunt weggaan en ik niet.

Da binnen en buiten van u.

En ik kan alleen maar binnen.

Bonny babe is altijd BINNEN the house.

Nooit eens BOUTEN the house.

Ik zit hier vast.

Ik word hier vastgepakt, vastgehouden, vastgezet, vastgetrokken, vastgebonden, vastgeprikt. Begrijpt ge mij?

anna Vast en zeker.

bonny Ik wil dat niet.

Ik wil leven, Anna.

anna Dat begrijp ik.

bonny En nu zit ik hier in een gevang achter slot en grendeldarm.

De vissen fluisteren Anna iets in...

anna Dat is eigenlijk ook wel waar, eh...

bonny Wat?

anna Dat is hier den Taj Mahal.

bonny Hoezo?

anna Gij hebt uw eigen Taj Mahal.
bonny Wat?
anna Dat is een tempel in India.
Shayenne heeft die gekregen omdat ze was gestorven en nu ligt ze daar begraven. Zoiets. Een cadeau omdat ze dood was. Dus omdat gij...
bonny Shushushut, het is al goed.
En?
Wie is die Shayenne?
anna Een Indische prinses.
bonny Een Indische prinses?
En van wie weet gij dat?
anna Van Marthe.
bonny Oeioeioei, geleerd van die seut die denkt dat ze beter is dan ik?
anna Ja, en Marthe is geen seut!
bonny Ik zeg het u!
Een trut.
Een kalle.
Een stomme geit.
Een nijlpaard.
Een gans.
Een koei.
...
anna Bonny!
Wij zijn zussen.
bonny Nee, Anna, wij zijn zussen!
anna Ja. Wij zijn zussen.
bonny Soldaat De Wispelaere.
anna Jawel, commandant.
bonny Tututut.
anna Commandant Bonny.
bonny Prinses Bonny.
Kom eens hier.
anna Jawel, prinses.
bonny Commandant De Wispelaere, wij gaan samen op zoek.
anna Dat lijkt mij een verstandig plan, prinses.

Connie!
Zorba!
Ingerukt, mars!

18 beslissen

marthe *neemt voor de eerste keer de levensnoodzakelijke walkietalkie in de hand* Hallo?

Bjarne?

Marthe aan basis.

Marthe aan basis.

bjarne *vanuit de walkietalkie* Basis Bjarne luistert – OVER.

marthe *in de walkietalkie* Kunt ge eens komen?

Ik heb nagedacht – OVER.

bjarne *vanuit de walkietalkie* Over wat?

marthe *in de walkietalkie* Ik weet het niet.

Kunt ge komen of moet ge stilstaan? – OVER.

bjarne *komt opgelopen* Ik ben er.

Ik ben zo rap mogelijk gekomen.

Ben ik te vroeg op tijd of te laat?

marthe Ge hebt nieuwe schoenen.

bjarne Jep.

marthe Wat is dat?

bjarne Wat?

marthe Dat verband?

bjarne Welk verband?

marthe Uwen arm.

bjarne Ik zie het verband niet.

marthe Hier.

bjarne Auw, mijn tattoo.

marthe Doet het nog altijd zoveel pijn?

bjarne Ja.

marthe Dan hebben we iets fout gedaan.

We zijn toch niets vergeten?

Ontsmetten of...

bjarne Nee, nee.

Ons mama dacht dat het vuil was en ze wreef met het sponske van den afwas over mijnen arm. Omdat het er niet afging, wreef ze met de ruwe kant, niet het zachte sponskantje maar de ruwe kant, de schuurkant.

Ik zei nochtans: mama, het is een tattoo.

Maar ze wou mij niet geloven en ze bleef maar wrijven en wrijven.

Ze heeft een heel stuk vel weggewreven.

marthe Ow.

bjarne Nee maar zijt gerust de tattoo staat er nog! Kijk maar.

marthe Dank je.

Het is...

...

bjarne Ja, zeg het maar.

marthe Het is...

bjarne Ge moet mij niet sparen... adembenemend?

marthe Ja, dat is het woord dat ik zocht.

bjarne Ge moogt dat zeggen, hoor.

marthe Ja, ik dacht gewoon...

bjarne Omdat mijn papa verdronken is.

marthe En geen adem niet meer vond.

bjarne Dat ge het daar dan niet moogt over hebben.

Integendeel.

Ik praat er zo graag over, over mijn papa.

Frans Smidts.

Nen boom van ne vent.

Gespierd als superman.

Ooit eens ne karper van 58 kilo gevangen.

Het record staat op 60 kilo.

De top onder de vissers.

De hengelheld onder de hengelaars.

De trots van de club mag ik wel zeggen.

Hij zei altijd: 'Bjarneken, gij zijt baas over uzelf en gij weet voor uzelf wat het beste is...' Zoiets. Wat is voor u het beste?

marthe Dat het goed is.

bjarne Maar tussen best en goed zit toch een beter.

Wat zou er voor u dan beter zijn?

Daarom niet het beste maar wel beter dan goed.
Ge wacht te lang.
Als ge te lang wacht om te spreken dan denkt ge te veel, dixit Frans Smidts.
marthe Dat ik eens moet gaan kijken naar Anna.
Ze is al zo lang weg.
bjarne En is dat erg?
Ge moogt dat niet erg vinden, eh.
marthe Nee, das waar.
Ge hebt gelijk.
Het is goed.
bjarne Maar wat is er beter?
marthe Ik wil dat ze fier zijn, mijn ouders.
Ook al zijn ze er niet, toch zijn ze er.
En heb ik het gevoel dat ze me zien, dat ze me horen.
bjarne En gij hebt nu een brief gekregen.
De International School for Magnetism and Electricity!
Ze verwachten een antwoord.
Uw benen moeten vooruitgaan.
marthe Maar mijn hoofd is nog niet klaar.
bjarne Dat volgt wel.
Ge kunt het niet ergens achterlaten en verliezen.
Ge hebt het altijd bij.
Ge kunt het altijd gebruiken maar misschien moet ge het alleen maar gebruiken als ge het echt nodig hebt.
marthe Ik weet het niet.
Regel 4!
Anna heeft mij nodig.
Ik heb haar nodig.
Wat moet ze doen?
Wat kan ze doen?
Hoe moeten wij...?
Zal ze...?
Ooh, soms haat ik haar echt een beetje!
Op dat moment komt commandant De Wispelaere opgekropen. Anna hoort Marthes laatste zin.

bjarne Oh, nee.

19 advocaten

Anna stormt op Marthe af. Bjarne komt tussen. In het gevecht rukt Anna de vlag van Bjarne van de stok.

bjarne In den hof!

Dames en heren van de jury.

Wij zijn hier vandaag samen voor de zaak Anna De Wispelaere VS Marthe Van der Snickt. Een geschil betreffende de zin: 'Ooh, soms haat ik haar echt een beetje.' Ik geef het woord aan meester De Wispelaere.

anna Dank u wel, edelachtbare.

Ik wil meteen focussen op de woorden in het eerste deel van de zin: 'Soms haat ik haar'. HAAT slaat wel degelijk op een negativiteit, een verraad.

In het tweede deel, 'echt een beetje', wil ik de aandacht vestigen op het woord ECHT. Echte haat kan niet dichtbij liefde liggen.

Hier is duidelijk geen sprake meer van vriendschap.

marthe Mag ik even duidelijk stellen dat deze woorden in volle vertrouwen werden gezegd aan Bjarne Smidts.

bjarne Inderdaad, dat vind ik ook terug in het dossier... Bjarne Smidts, zoon van.

anna Inderdaad... achter de rug, dit werd medegedeeld achter de rug van mijn cliënt.

bjarne Meester De Wispelaere hoeft dit geen twee keer te herhalen, mijn oren werken prima.

Meester Van der Snickt, ik denk dat het tijd is.

marthe Ik zou graag het volgende cruciale element uit het dossier naar voor willen schuiven met name 'DE BRIEF'.

anna Brief?

Ze pakt de brief uit Marthes handen.

Dit is achtergehouden informatie!

Ik was niet op de hoogte van een brief.

Hoe lang is er al sprake van een brief?

Wie heeft weet van die brief?

Wat staat er in de brief?

Vanwaar komt die brief?

Dat zijn nogal veel onbeantwoorde vragen in een keer!

Dank u!

Ik trek mij eventjes terug.

Anna wendt zich af van Marthe en Bjarne en bekijkt kort de brief. Ze keert vrijwel onmiddellijk terug.

Wat gaat ge doen?

Gaat ge weg?

Waarom weet ik van niets?

marthe Omdat mijn cliënt nooit de kans kreeg om hierover openlijk te praten.

bjarne Excuseer?

marthe Excuseer, ik kreeg het niet gezegd.

Het geraakte niet over mijn lippen omdat er wel degelijk sprake is van vriendschap.

Een verbintenis die niet te breken valt, zelfs niet als de boel ontploft.

Ik zou dit graag in schoonheid afronden.

anna Afronden.

Inderdaad.

Ik denk dat dat wel duidelijk is.

Dan zijn we nu gekomen aan het afscheidsgedeelte.

marthe Maar Anna, wij zijn zussen.

anna Ik denk dat er iets te veel regels zijn verbroken.

Regel 3?

Ge laat mekaar nooit in de steek?

Regel 4?

We blijven samen?

Altijd?

Ik vraag de scheiding aan, edelachtbare!

bjarne Stilte in de zaal!

Ik zie hier iets gebeuren.

Ik zie hier een groot probleem.

En ik zit daar tussen.

Ik zie u.

En ik zie u.

En een probleem tussen u en u.

En waar sta ik?

Ertussen.

Maar ik ben niet het probleem.

Ik heb hier niets mee te maken maar ik zie dat het zonder mij niet gaat.

Ik zie twee mensjes doodongelukkig.

Ik zie dat en ik wil dat niet zien.

Ik zie dat gij weggaat en dat gij gaat blijven.

En dat is allemaal heel pijnlijk maar laat ons dat hier ne keer helemaal anders aanpakken.

Mijn nieuwe schoenen zou ik graag droog houden.

'Want met verdriet vangt ge de vis niet en op lange termijn doen natte schoenen pijn.'

Dixit Bjarne Smidts.

Maar... excuseer.

Bjarne houdt het zelf niet droog.

Ik ga dat hier toch missen.

Het onafscheidelijke duo.

Het onbreekbaar paar.

Het onwaarschijnlijke tweetal.

Ge moet mij eventjes excuseren.

marthe Alles komt goed.

anna Ik ga dat veel moeten zeggen.

marthe Gaat ge mij missen?

anna Ik ga veel aan u denken.

marthe Maar missen?

anna Ge weet dat ik alles voor u zou doen.

marthe Dat weet ik.

Gij zoudt de maan uit de hemel plukken.

anna De sterren verplaatsen.

marthe en anna De zon opblinken en planeten laten fladderen.

marthe Ik zou voorbij de wereld gaan en in uw dromen kruipen.

anna Zoiets.

droom aan zee

Anna komt op als vis.

Een laatste eindbeeld waar alles in harmonie samenkomt binnen haar fantasie.

bjarne *over de walkietalkie* Bjarne aan Anna.

Bjarne aan Anna.

Ik vind dat hier niet – OVER.

anna Nummer 4.

Een blauw huis in het wit.

Vlakbij de zee.

marthe Met terras.

Waar zijn Connie & Zorba?

bjarne Ja maar! Dat zijn eigenlijk wel zoet-watervissen.

marthe Misschien moeten we nu efkes niet nadenken en springen.

bonny *als Indische prinses* Zwemmen, Anna.

Zwemmen.

Connie & Zorba ging in première op 9 oktober 2021 in OPEK in Leuven

Spel Brenda Corijn, Leen Roels en Matthias Van de brul

Regie Isabel Vervoort
Kostuums en scenografie Rosa Schützendorf
Muziek en muziekmontage Siebe Chau
Dramaturgie Peter Anthonissen
Productie *f*ABULEUS
Coproductie Perpodium

www.fabuleus.be

Met de steun van de stad Leuven, de Vlaamse Gemeenschap en de Tax Shelter van de Belgische Federale Overheid

Leen Roels (Aalst, °1983) is actrice en theatermaakster. In 1999 won zij de eerste editie van Kunstbende in de categorie TAAL. In 2005 studeerde zij af aan het Conservatorium van Gent als meester in de dramatische kunsten. Voor haar eindproef schreef ze *Le Pays Promis* waarmee ze de TAZ-prijs voor Jong Theater won. Van 2005 tot 2010 maakte zij deel uit van de vaste kern van Toneelgroep Ceremonia onder leiding van Eric De Volder. Daarnaast speelde ze ook bij Toneelgroep NUNC, *fABULEUS*, Compagnie Cecilia, het KIP en schreef ze mee aan het scenario voor de film *Somer* van Victoria Deluxe.

Toneelwerk

Connie & Zorba – 2020

Geachte – 2014

Ma dr e – 2009

leuke Mieke – 2009

Allez George – 2006

Le Pays Promis – 2005